

CAOII2B

***Collectieve arbeidsovereenkomst van 18 december 1979
betreffende speciale regeling inzake inlichtingen te verstrekken
aan de ondernemingsraden ¹***

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werknemers van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor het verzekeringswezen.

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel de toepassingsmodaliteiten van het koninklijk besluit van 27 november 1973² houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, te verduidelijken wanneer zich bijzondere gevallen voordoen, eigen aan de specifieke activiteiten van de verzekeringsondernemingen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst tornt niet aan de algemene principes van voornoemd koninklijk besluit, is beperkt tot de specifieke problemen eigen aan de sector en de omschreven oplossingen bevatten een minimumbasis van informatie, ongeacht de ruimere toepassingen in sommige ondernemingen.

Artikel 3

De oplossingen voor de gestelde problemen worden in deze collectieve arbeidsovereenkomst opgenomen volgens de rangorde van de artikelen van het voornoemde koninklijk besluit :

¹ Koninklijk besluit van 3 juli 1980, Belgisch Staatsblad van 2 oktober 1980.

² Belgisch Staatsblad van 28 november 1973.

HUIS DER VERZEKERING

A. Artikel 1

De bepaling van "onderdelen", waarover, volgens het koninklijk besluit, de beschikbare informatie moet worden verstrekt, behoort tot de bevoegdheid van elke ondernemingsraad in het bijzonder.

Bij ontstentenis van een beslissing van de ondernemingsraad, stemmen de "onderdelen" overeen met de vijf volgende verzekeringstakken, zoals bepaald door de Controledienst voor de verzekeringen of het Ministerie van Sociale Voorzorg : arbeidsongevallen, leven, burgerlijke aansprakelijkheid auto, verzekeringen van alle andere risico's zoals "brand, ongevallen en diverse risico's", wettelijk pensioen.

B. Artikel 2

Dit artikel is van toepassing op de ondernemingen van de sector, zowel de ondernemingen welke vallen onder de Belgische wetgeving als de filialen van buitenlandse ondernemingen welke in België verzekeringsactiviteiten uitvoeren.

C. Artikel 5 - 1° en 2°

De basisinformatie omvat bovendien de teksten van de aan de onderneming verleende toelatingen, evenals de teksten van de wetten, besluiten en omzendbrieven betreffende de reglementering van de takken waarvoor toelating werd bekomen.

4°

a) Zowel het eigen kapitaal, het maatschappelijk kapitaal en de reserves (andere dan de technische reserves), als de leningen op halflange en lange termijn moeten worden medegedeeld, alsook de lijst van de voornaamste aandeelhouders (cfr. b hieronder, indien het een onderneming met aandelen betreft).

Zij bevat eveneens de gegevens betreffende de door de onderneming verworven financiële deelneming in het kapitaal van andere ondernemingen en de financiële deelneming van andere ondernemingen in haar eigen kapitaal, op voorwaarde dat deze aandelen worden aangewend tot het scheppen van duurzame banden en dat ze op één of andere wijze de mogelijkheden bieden de economische bedrijvigheid van de onderneming na te gaan.

b) Indien het een onderneming met aandelen betreft, bevat de basisinformatie de lijst van de aandeelhouders die elk het equivalent bezitten van 5 pct. van het kapitaal en met opgave van minimaal vijf namen.

Van de aandeelhouders die meer dan 5 pct. van het kapitaal bezitten, wordt het benaderend aantal van hun aandelen opgegeven.

c) Ter verduidelijking wordt bepaald dat de technische reserves van een verzekeringsonderneming "voorzieningen" zijn en geen financieringsmiddelen van de onderneming. De betreffende informaties worden verstrekt volgens de bepalingen van artikel 8, 2° van het koninklijk besluit.

5°

Onder "het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden welke fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming" verstaat men onder andere de opgave en algemene omschrijving van de onderschrijvingsakkoorden met andere ondernemingen, akkoorden betreffende de algemene vertegenwoordiging van buitenlandse ondernemingen en betreffende de rechtstreekse samenwerking met andere ondernemingen.

De herverzekeringsovereenkomsten komen hierbij niet in aanmerking daar zij onder het dagelijks beheer van de onderneming vallen.

D. Artikel 6

1°

De basisinformatie bevat bovendien een beschrijving van de toestand van de onderneming op de markt, met betrekking tot de concurrentie, bij voorbeeld voor de tarieven, de commissielonen, de acties gericht op zekere types van cliënteel, de aard van de verstrekte waarborgen, de deelneming in de winst, enz...

2°

De beschrijving slaat op de concurrentiemoeilijkheden tengevolge van bij voorbeeld de blokkering van de prijzen, de minimum- of maximumtarieven, de blokkering van de percentages van de commissielonen, de verplichte vorming van bijzondere reserves, beperkingen inzake kredietverlening, enz...

3°

De afzetgebieden op nationaal vlak worden opgegeven overeenkomstig de gegevens verstrekt bij 1° en 2°, waarmee 3° sterk is verbonden.

Gegevens over de buitenlandse markten worden verstrekt in de mate dat de technische bedrijfseenheid rechtstreeks verzekeringsactiviteiten uitvoert in het buitenland.

4°

Het ondernemingshoofd beschrijft en commentarieert de draagwijdte van de overeenkomsten en akkoorden, indien deze fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming, bij voorbeeld in het vlak van de tarieven, onderschrijvingsgroeperingen, overeenkomsten aangaande regeling van schadegevallen, enz...

Hij somt de in de onderneming gebruikte types van herverzekeringscontracten op.

Hij doet opgave van de personen die onafhankelijk zijnde van de onderneming toch de volmacht hebben haar te binden.

6°

In deze rubriek beschrijft het ondernemingshoofd :

- de markt, dit wil zeggen de types van cliënteel die belang stellen in de voorziene verzekeringswaarborgen van de onderneming;
- het product, dit wil zeggen de uitgeoefende takken en de omvang van de verstrekte waarborgen;
- de prijs, dit wil zeggen het niveau en de kenmerken van de tarieven van de uitgeoefende verzekeringen.
- De distributiekkanalen. dit wil zeggen de soorten bemiddelaars, het peil van de commissiepercentages, de soort van betrekkingen met inspecteurs en bemiddelaars.
- de verkoopbevordering : publiciteitsacties, de vormings- en informatiemethodes voor bemiddelaars.

7°

De gegevens betreffende de boekhouding over vijf jaar worden per onderdeel verstrekt, indien de uitsplitsing beschikbaar is in de boekhouding van de onderneming. De omzet is de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

Voor de bijhuizen van de buitenlandse ondernemingen, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad inlichtingen met betrekking tot het belang van de activiteiten in België ten opzichte van het geheel van de juridische entiteit.

8°

Het gedeelte van dit lid met betrekking tot een overzicht van de kostprijzen, moet in elke onderneming aanleiding geven tot een concrete formulering welke tenminste is uitgesplitst volgens de door de ondernemingsraad vastgestelde onderdelen.

Het is niet noodzakelijk dat alle ondernemingen dezelfde methode en normen gebruiken voor het bepalen van de kostprijzen, maar de door de onderneming gebruikte methode moet worden verklaard bij de bespreking van artikel 9, 2°.

9°

De marktpositie van de onderneming kan nauwkeurig worden omschreven met behulp van de door de bevoegde beroepsorganisaties verstrekte gegevens.

De evolutie van de marktpositie van de onderneming wordt niet alleen voor de Belgische markt gegeven, maar eveneens voor het buitenland, indien de technische bedrijfseenheid er werkzaam is en voor zover de gegevens beschikbaar zijn.

E. Artikel 7

1°

De productie, in waarde uitgedrukt, is gelijk aan het omzetcijfer, dit wil zeggen de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

De productie in volume uitgedrukt is gelijk aan het aantal in omloop zijnde polissen.

Voor de tak "leven" verstrekt de onderneming eveneens gegevens over de toestand van de portefeuille betreffende de verzekerde kapitalen.

3°

Productiviteit: wordt bekomen door de omzet te delen door het aantal werknemers.

a) Artikel 7 slaat op de basisinformatie en wordt aangevuld door de artikelen welke betrekking hebben op de jaarlijkse en de periodieke voorlichting. Het ondernemingshoofd verstrekt in elk geval, in de mate dat de gegevens beschikbaar zijn, voor de laatste vijf jaar en per onderdeel het aantal nieuwe zaken, de vernietigingen en de invloed van de vervangingen, het aantal gevormde schadedossiers.

F. Artikel 8

De financiële structuur van een verzekeringsonderneming wordt bijzonder belicht door een uiteenzetting over de solvabiliteitsmarge, volgens de bepalingen van artikel 15 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen.

De rentabiliteitsratio's, zoals door vele ondernemingen gebruikt, hebben niet dezelfde betekenis voor de verzekeringsondernemingen waardoor het noodzakelijk is dat het ondernemingshoofd die elementen van de solvabiliteitsmarge aanduidt welke betrekking hebben op de eigen middelen.

G. Artikel 9

1°

De gegevens betreffende de provisionele berekeningen worden verstrekt indien ze beschikbaar zijn.

2°

Onverminderd het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en onverminderd het aanwenden van andere methodes welke beter zijn aangepast aan de normen inzake boekhouding welke in een bepaalde onderneming worden toegepast of aan de activiteiten waarin ze bedrijvig is, wordt er

verwezen naar de hierna vermelde bepaling, welke specifiek is voor de sector van de verzekeringen en de vorm heeft van een beknopte kostprijs van de exploitatie.

De omvang van elk van de begrippen welke in deze bepaling voorkomen is niet noodzakelijk homogeen voor al de verzekeringsondernemingen. Elke onderneming richt zich naar haar eigen gebruiken.

P = Premies of bijdragen verworven voor het boekjaar (dus na aftrek van de verhoging van de reserve voor lopende risico's); volgens de gebruiken eigen aan elke onderneming, kunnen de premies desgevallend de volledige of gedeeltelijke premieopslagen omvatten zoals polis- of bijaktekosten, toeslag voor splitsing van de premies, terugvorderbare kosten welke ten laste worden gelegd van de cliënt.

Onder bijdrage moet worden verstaan : de voorlopige bijdrage verminderd met de ristorno of, in voorkomend geval, verhoogd met de naheffing.

De voorlopige bijdrage is niet de provisionele bijdrage welke door de gemeenschappelijke kassen, erkend voor de verzekering van de arbeidsongevallen, op het einde van het boekjaar wordt geregulariseerd op basis van de aangegeven lonen.

P betekent vrij na aftrek van de herverzekering of van de wederafstand waarbij de onderneming tracht zich te beveiligen tegen de buitenmatige schommelingen van haar bruto-exploitatieresultaten, maar moet niettemin worden ontleed in zijn bestanddelen, dit wil zeggen het totale bedrag zonder de afgestane herverzekering en het bedrag van de afstand.

S = De last van de schadegevallen, dit wil zeggen de synthese van de prestaties uitgekeerd tijdens het boekjaar (uitgekeerde schadegevallen + betaalde achterstellen + uitgekeerde vervallen bedragen) en van de toename van de technische reserves (reserves voor te regelen schadegevallen of prestaties, wiskundige reserves).

Evenals P betekent ook S vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

C = Commissielonen.
Evenals P en S betekent ook C vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

A.K.= Algemene kosten zoals deze in de beschouwde onderneming gebruikelijk worden opgevat en na toepassing van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Particip. = Participatie toegekend aan de verzekerden in de technische resultaten; eventueel kunnen de participaties welke door de herverzekeraars worden toegekend hiervan worden afgetrokken.

I = Financiële opbrengsten zoals deze gebruikelijk worden opgevat in de betrokken onderneming en na toepassing van de berekeningsmethoden en van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Deze verschillende bestanddelen zijn onderling gebonden door de vergelijking:

$P + I = S + C + A.K. + \text{Particip.} + (\text{positief of negatief}) \text{ exploitatieresultaat.}$

De kostprijs van een onderdeel in de verzekeringen kan worden gelijkgesteld met een beknopte exploitatiekostprijs welke als volgt zou worden geraamd:

$P - \text{Exploitatieresultaat} = S + C + A.K. + \text{Particip.} - I.$

Het spreekt vanzelf dat dit exploitatieresultaat (uitgesplitst per onderdeel) niet gelijk is aan het (batig of verlieslatend) saldo van de onderneming tijdens het beschouwde boekjaar, want dit laatste saldo ondergaat de weerslag van andere niet-uitsplitsbare bestanddelen zoals de fiscaliteit, de waardeverminderingen op effecten, de afschrijvingen op onroerende waarden, de financiële opbrengsten van het eigen vermogen, de dotaties., het aanleggen van provisies, de overdrachten, de niet-toewijsbare algemene kosten, enz...

H. Artikel 10

De uitsplitsing per werklieden, bedienden en directiepersoneel zal gebeuren in overeenstemming met de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden in de verzekeringssector; aangezien voor de twee groepen arbeiders en bedienden (uitvoerenden, plus kader, plus inspecteurs, plus agenten) algemene criteria van toepassing zijn, zijn er redenen om voor het directiepersoneel de bijzondere criteria te nemen welke zijn vermeld in artikel 2, D, van de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst.

I. Artikel 11

De voorlichting in verband met het programma en de algemene toekomstverwachtingen kan worden verduidelijkt door gegevens over de nieuwbouw van eigen gebouwen, de aankoop van belangrijk materieel, het in omloop brengen van nieuwe types van verzekeringswaarborgen, de gewestelijke inplantingen, belangrijke hervormingen op administratief, commercieel en financieel vlak, enz...

J. Artikel 12

In de mate dat in de onderneming een studie van wetenschappelijke aard zou worden gebruikt, zelfs wanneer deze niet werd opgesteld door een eigen studiedienst, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad informatie over het bestaan en de mogelijkheden tot raadpleging ervan.

K. Artikel 14

De inlichtingen betreffende het organigram worden zodanig verstrekt dat de werknemers zich nauwkeurig in de hiërarchie van de onderneming kunnen situeren.

Een organisatieschema moet toelaten de plaats van de onderneming te kennen in de juridische, economische en financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

L. Artikel 17

Met "het verslag", waarvan sprake in 2°, wordt het gepubliceerde jaarverslag van de raad van beheer bedoeld.

M. Artikels 18 tot 23

Elke onderneming verstrekt de uitgesplitste gegevens overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Het ondernemingshoofd geeft mondeling commentaar over de berekeningsmethodes en de verplichtingen van de controlereglementering betreffende de technische reserves en de overeenstemmende beleggingen.

Hij commentarieert eveneens de algemene beleggingspolitiek van de onderneming.

N. Artikel 21

In de bijkantoren of filialen van buitenlandse maatschappijen verstrekt het ondernemingshoofd de publicaties, bevattende de geconsolideerde gegevens, opgesteld in het buitenland door de maatschappelijke zetel of de moederonderneming, indien hij erover beschikt en op het ogenblik dat hij erover beschikt, eventueel met een vertraging van een boekjaar.

O. Artikel 24

Voor de toepassing van dit artikel wordt verwezen naar de begrippen zoals bepaald door deze collectieve arbeidsovereenkomst

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1980 en is gesloten voor onbepaalde tijd.

Iedere ondertekenende partij kan deze collectieve arbeidsovereenkomst opzeggen mits een opzegging van drie maanden.

Deze opzegging wordt gericht, bij een ter post aangetekende brief, aan de voorzitter van het Paritair Comité voor het verzekeringswezen.